

1852
No 3.
Anmærkning til Sagnet, Forovers i Hærheim.

U. B. BERGEN

Ms. 185/l

I de Gamles Fortælling om Grottes Kamp med Forovers i Hærheim, og hvor den med stuen i Torl. indelse, nevnes en Gaard, ei længe fra Hærheim, ved Navn Vindheim, og som menes at centaget for at være Gaarden mellem eller mellem, men som jeg tror, i den Gaard. I næste tror jeg, at de Gamles Vindheim er den nævnte Gaard Ostnes, der flere steder for antydet Omstedighed vil godt gjøre den min Suustand. For det Første hedder det om Grotte, at hun ender sit Vinterophold paa Hærheim næsten hvor Sag Sag siges Grotteort her til Vindheim, som du beboer af en Meend, Pönn, og hvor for, Thorstens Suster, Hærheim Gamle havde boet, men som du leu i Hærheim paa Nørset, og her paa Vindheim du vilde Grotte ofte saa længe ind paa Aftenen, at det blev mørkt, for end hun kom hjem til Hærheim, og at hun ofte saa Hærheim blise og af fra Hærheim Hærheim, og v. Nu ligger, som bekjendt, Gaarden mellem nord for Gjeldet paa Gaard, hvor det er Støng og 2° besvarelige Vær, enten at paa den der sukkende Hærheimsklev, hvor man neppe kan gaa om liges Dag, end sig i skovet, som Tilfølsvej med Grotte. Et Brædefølge skulle gaa gaa den sklev, og Tilføls blev, at Bræden fulde, og slog sig ihjel. Den ender Vi fra Hærheim til Ullern er at tage ind over Gaard, hvor Gjeldet er

leever, og siden indover, norden om Hjeldet til Uellem, men
at geve dem Vi, bekoves man næsten en hel Dag, end siges
at geve fra Vindheim tilbage til Hærheim blev et Par
Dagere, efter at det var ombragt, som Tilfølskræfter med Gutter.
For det andet, hedder det, at 2de af Bersorkerne fløjtede ind på
Nøstet, og tog i skibet dens Tilflugt ind i en Korolade
paa Vindheim. Det hedder at det icke blev nær ombragt om
Natten, men ligger ogsaa i Praefig. Endnu som her
lokalt Gjendokke i disse Egn, vil være det for en næsten
Uemuelighed, selv for Rjadske Folk, end siges for hine Ber-
sorker, at tage over fra Hærheim, med om Natten i Prae-
fig, og ogsaa til i en Korolade paa Uellem, men det kan
do laade sig godt gjore til Ostnes (Osnes). For det 3de hedder det,
at Thorstein, Hærfrue hendes Døds Lig overførte Lifternes i
Hærheim, om Natten, for at Gutter kunde finde hjem
om Natten i Praefig. osv. Dette vilde von til ingen
Nytte for Gutter, da om her skulde tage hjem fra Vindheim
nær hermed skulde man Uellem, men vilde von til at
Vilednag i skibet for dem, nær her, som jeg tror,
kom fra Ostnes. For det 4de her man ogsaa et Par
for, at det var indover Gen til Ostnes, og ikke omvendt,
at Bersorkerne tog Tilflugt, da det hedder, om Al-
genen da det blev lyst, fik man samlet Folk, for at op-
lede 2de af Bersorkerne som havde i skibet forstuekt

ségi, og deri fundt man, i id paa Eftersmedagor, gode iender en
en stor Plea i Nørhedaa af Vindheim, af Trok, og af de Tuer,
do iender Kumpaa herude fundt op. v. Tegner ved end nui at
paaerise den omkaldt store Plea i Nørhedaa af Ostner, og
Kulvæder, til ellinde om denne Begivenhed Helstenen.
Hel (Død) Helbat Dødsot. Ifulge Grotters Tegner,
skalle Kumpaa herude fundt paa Vindheim, om
opført i en stor Plea, og beliggende i id paa Nørhedaa.
Alten søger for ypper efter en seende store Grahoe paa
Gaarden Ullom, men derimod finder man paa Gaarden
Ostner en store Grahauge, af paa store Demilion, at
nesten alle er tilsted, for at anlægge den for Kumpaa
Grahauge. —

Indledning til Sagnet "Torover i Hørheim."
 Under konge Erik Hæverongs Regering i Norge Aar 1015,
 blev ifølge Grettis Saga, som Gaarden Hørheim i Sandmøre
 Landmænd Thorfinn Ræveron, der i forning med flere Lon-
 dermand, vare færdig behjælpelig ved at indføre den Bestemmel-
 se i Loven, at Holmgang afskaffedes. Frønde Holmgangs-
 mand, Brødrene Thorer Thome og Gynmund onds, fra Haulog-
 land, faldt sig herover træffe, og da Thorfinn i Hørheim, med
 sig have bidraget til, at hint Lovbud blev bestemt, svor him
 Holmgangsmænd hem Havn. Det omfattede stur i Julea, me-
 dem at Thorfinn med sine heendyngre skond var i Julgjælde
 som en af sine Gaarde, Dyringstun i Strænd i Laga, efter liden.
 De sig hjemme blev sin Hustru, sin søn Dattur og 3de Hustru-
 le, tilleg med Kempen Grettis en Solandring, der var Vinterjæl
 hos Thorfinn, indfandt de adante Holmgangsmænd sig som
 Hørheim, 12 i Tallet, og det 2de Dage for Jul, for at tage en
 Riv Havn over Thorfinn, men blev her som godt modtaget
 af Grettis, at de fleste af Berserkerne, efter en heend Kemp,
 blev dræbt. Segeallier, og omgibt omstoddelij Reginer
 kedet ved denne Kamp, vil jeg ikke her omtale, og hvor om
 ses Oplysning herom, seer efterse samme i Grettis Saga C: 19,
 samt i 4de Bind af "Om Islandernes Lerd hjemme og ud", og
 Historisk Tidsskrift 1. B. Sag 499, samt endelig J. A. Mønstre
 Det N. T. Historie 2. B. Sag 484. Her vil jeg kun
 omtale et dunkelt Sagn om hin Kamp, og om her

vedligehold sig her Almuen, her i nordre Landmør, skjønt med
ikke few Afvigelse fra den historiske Beretning, som man
kun venter, de Beretningea er gæuel fra Tider til Tid i Helv-
nens Hændelse her. Lugnet sig saaledes

Tyktfild og Kattelsen i Solkeseynen
Jug 14, om Gæstbrønde Vild. Effler. Hans tvende Brødre
ligesaa, skubstau, udflyede Hr. Rove fra Gæst-
den Røngstad i Sneender, der endes Navn her saavel glømt,
men her bærer few Eksind i Røde Lagn u. p. v. -
Jug 15 stuur Lungskjolden Los Leenyskjolden
Jug 18 stuur, Tüterfjengen Tidoren, Los Tüter Hans Lær-
ritsen. Jug 20 stuur Hovdingea Los Orstningea.
Jug 21 stuur, broder, Los broder.
Jug 29 stuur, Enkter, Los Enkter.
Jug 32 stuur, Nü var det Tømper fra Los, Nü var det Tid,
alheute Tømper fra, u. p. v.
I Borgens Historica. sidste Titersea Los Jug 36 sidste
Titersea
Jug 42. stuur Kneed Kneedson, skul stuur Hans
Jelien Knudsen